

DALIA
SMAGURAUSKAITĖ

romanas

Su jauduliu surijau per savaitgalį!

DOVILĖ FILMANAVIČIŪTĖ

Madraso deimantas

baltos lankos

Dalia Smaguruskaitė

Madraso deimantas

romanas

baltos lankos

1701–1703

Indija–Anglija

1.

Bėgo 1701-ieji. Diena buvo apsiniaukusi, bet karšta. Nors liūčių sezonas jau senokai buvo pasibaigęs, Madraso* miesto gubernatoriui anglui Tomui Pitui iš Viltšyro grafystės pasirodė, kad dangus tuoj prakiurs lietumi, – toks sunkus ir drėgnas buvo oras, kuriuo jam teko kvėpuoti. Balta nosinaite siuvinėtais krašteliais Tomas Pitas nusišluostė prakaituotą kaktą, pasitaisė baltų garbanų peruką, siekiantį pusę nugaros, ir atsisegė viršutinę marškinių sagą.

Žvelgdamas pro nedidelį atvirą langą, Tomas Pitas prisiminė, kaip prieš dvidešimt septynerius metus, 1674-aisiais, – nuo tada prabėgo kone ištisas gyvenimas, – jis su britų Rytų Indijos kompanija pirmą kartą iškeliavo į tolimą kraštą. Nors buvo pasiturintis, niekada nepraleisdavo progos uždirbti dar daugiau, netgi kontrabanda. Kelerius metus paslapčia prekiauti be Kompanijos žinios jam sekėsi neblogai, niekas dvigubo žaidimo nesuuodė. Bet vieną nelemtą dieną buvo sučiuptas ir grąžintas į Angliją. Gavo susimokėti juokingai mažą baudą, palyginti su tuo, kiek pinigų uždirbo per tuos kelerius metus. Pitas nesunkiai įpirko Stratfordo dvarą ir jo apylinkes, vadinamas Senuoju Sarumu. Įgytos valdos jam suteikė teisę į kėdę Anglijos Bendruomenių rūmuose.

* Dabartinis Čenajaus miestas Indijoje.

Tomui Pitui patiko sukiotis Anglijos Parlamente, jautė rankose turįs galią ir sulaukdavo aplinkinių pagarbos. Vis dėlto pamąžėle ėmė justis atslenkantį nuobodulį ir jam pačiam kiek netikėtą tolimų kraštų ilgesį. Todėl, prieštaraudamas šeimos valiai, prieš trejus metus grįžo į purviną Indijos žemę, net buvo paskirtas Rytų Indijos kompanijos prezidentu ir Madraso gubernatoriumi. „Tik pagalvokit, – mąstė jis, – Tomas Pitas – prezidentas, valdantis bene pusės pasaulio prekybos tinklą, kuriuo į Angliją ir visą Europą keliauja medvilnė ir šilkas, indigo dažai, druska, salietra ir, žinoma, arbata, daugybė arbatos.“ Negana to, Tomas Pitas turėjo sustabdyti karą tarp Kompanijos ir Mogolų imperijos – sutaikyti dvi kariaujančias ir kraujais besitaškančias puses. Reikėjo tai padaryti kuo greičiau, nes mirties žymė prekėms vertės nepridėjo, o didžioji beveik visą Indiją apimanti imperija darėsi vis pavojingesnė, sunkiau nuspėjama ir pažabojama. Imperatorius Aurangzebas spjaudėsi neapykanta kitataučiams, kitatikiams ir visiems kitiems gyviems padarams.

Tą apsiniaukusią dieną pro atvirą Šventojo Jurgio tvirtovės langą Tomas Pitas žvelgė tolyn į vandenyną, į lūšnas, kiurksančias už aukštų pirmosios anglų tvirtovės Indijoje gynybinių sienų, ir bandė nuspėti, kokios gyvenimo audros jo dar laukia. Ar po tiek puikių ėjimų ir pavydėtinos sėkmės jis, sulaukęs keturiasdešimt aštuonerių, vis dar gali ko nors tikėtis? Turi mielą žmoną Džeinę, du sūnus ir dvi dukteris – Pitų kraujas ir vardas neišnyks, o sukaupti turtai nepradings, neatiteks prasisiekėliams ir netikriems giminaičiams. Ko dar būtų galima norėti?

Tomo Pito mintis nutraukė tylus nepastebimai atsiradusio turbanu pasipuošusio tarno balsas:

– Atleiskite, pas garbingąjį gubernatorių iš anksto neišspėjęs atvyko pirklys iš Guntūro srities.

Guntūro sritis buvo vadinama aitriųjų paprikų žeme. Tomas Pitas žinojo, kad Guntūro paprikos yra geriausios, nors pats aštraus maisto nemėgo ir dažnai ilgėdavosi namie ruoštų gardžių anglišku patiekalų. Vis dėlto ne paprikos Tomui Pitui iškilo minyse išgirdus Guntūro pavadinimą, o Kolūru kasykla ant Krišnos upės kranto, garsėjusi nuostabiais radiniais – itin dideliais, įstabiai vaiskais ir netgi stebuklingų galių turinčiais deimantais. Kiek Tomas Pitas žinojo, – o apie deimantus jis išmanė geriau už visus kitus Madraso gyventojus, – Kolūru kasyklai neprilygo jokia kita pasaulyje – tai buvo deimantų kasybos sostinė. Net jam pačiam buvo sunku įsivaizduoti, kad Guntūro srityje dirba šešiasdešimt tūkstančių vyrų, moterų ir vaikų. Šešiasdešimt tūkstančių jaunų ir senų nuskurusių vergų krauna turtus ne sau, o kitiems.

– Ar pasakė, ko atvykęs? – paklausė Tomas Pitas tarno.

– Tik prasitarė, kad jus sudomins tai, ką turi. Sako, kad jūs vienintelis, galėsiantis tai įvertinti, – paaiškino tarnas.

– Luktelk, turiu pasiruošti, o tada atvesk jį pas mane. Ir, Girišai, nenuleisk nuo jo akių – laikai neramūs, negali žinoti, kas kokių užmačių turi, – įspėjo tarną Tomas Pitas.

– Žinoma, pone gubernatoriau, – atsakė tarnas Girišas ir tyliai dingo už storų durų.

Tomas Pitas neskubėdamas grįžo į savo darbo kambarį centrinėje tvirtovės dalyje. Prieš beveik du šimtus metų čia, tada dar mažame ir purvinyje žvejų kaimelyje, išsilaiपино portugalai ir apaštalo Tomo garbei įkūrė uostą pavadinimu *São Tomé*, mat tikėjo, kad šventasis čia pamokslavęs. Po portugalų atkeliavo olandai ir įsikūrė Madraso šiaurėje. Prabėgus vos trims dešimtims metų pasirodė anglai su Rytų Indijos kompanija ir įsigijo siaurą žemės ruožą palei vandenyną. Netrukus vietos valdovas

ir generolas Damarla davė jiems leidimą tame žemės lopinėlyje statyti tvirtovę, fabriką ir sandėlį. Taip iškilo pirmosios Šventojo Jurgio sienos, aplink kurias augo ir plėtėsi Madraso miestas. Baltai švytinti tvirtovė jau ilgus metus buvo laikinieji Tomo Pito namai.

Darbo kambarys nebuvo toks puošnus kaip gimtinėje, patogiai įrengtame dviejų aukštų name su dideliu sodu, tarnais ir viskuo besirūpinančia miela žmona. Čia nebuvo jo mėgstamiausio masyvaus raudonmedžio stalo, tačiau labiausiai Tomas Pitas ilgėjosi savo bibliotekos, knygų kolekcijos su žymiausių anglų mąstytojų tomiais, prancūzų autorių vertimais, reto Tomo Hobso *Leviatano* leidimo, labai įdomios Spinozos *Etikos*, galiausiai apskritai to salstelėjusio pelėšiais atsiduodančio senų knygų kvapo. Iš Spinozos knygos jam daug kas įsirėžė į atmintį: mintys apie santuoką ir kūnišką potraukį, apie laisvę ir vergiją, apie gerus darbus ir gyvenimo prasmę. Tačiau labiausiai Tomui Pitui įsiminė teorema, kad daugelio sielai paprastai rūpi vien pinigai, nes, be jų, vargu ar žmogus galėtų džiaugtis kuo nors kitu. Turėdamas laisvą minutėlę klausdavo savęs, ar jis, garbingas gubernatorius, turi šią ydą ir ar galėtų džiaugtis gyvenimu, kuriame nebūtų pinigų? Giliai širdyje atsakymą žinojo, bet nedrįso, o gal paprasčiausiai nenorėjo pripažinti tiesos. Jis, Tomas Pitas, be pinigų ir be žemių būtų eilinis Viltšyro grafystės kaimietis.

Po ketvirčio valandos išgirdęs artėjant žingsnius, Tomas Pitas atsisėdo į krėslą, pasitaisė peruką, užsisėgė viršutinę marškininių sagą, delnu palygino švarko atlapus ir ėmė vartyti ant stalo gulinčius dokumentus. Visada taip darydavo laukdamas į darbo kambarį atvedamo nepažįstamojo. Norėjo sudaryti nuolat dirbančio, svarstymams ir dvejonėms laiko neturinčio vadovo įspūdį. Tyliai pasibeldęs į vidų įžengė tarno Girišo lydymas žmogus.

Vyras vilkėjo visiškai jam nepritinkantį apdulėjusį rudą švarką ir baltus ties kaklu pageltusius marškinius. „Jo juodi auliniai batai turbūt visą amžių nešveisti“, – pagalvojo Tomas Pitas atidžiai nužvelgdamas nekviestą svečią.

– Prekeivis Džamčandas iš Mandros, – nepažįstamąjį pristatė Girišas.

– Jūsų kilnybe, – droviai nuleidęs akis ir negrabiai nusilenkdamas pasisveikino Džamčandas. – Nuoširdžiai dėkoju, kad sutikote mane priimti taip netikėtai ir iš anksto nesusitarus.

– Pasakok, kas svarbaus tave atvedė pas Madraso gubernatorių, – paragino jį Tomas Pitas.

Jiedu susėdo prie didžiulio stalo, ir Tomas Pitas atidžiai pažvelgė į tamsaus gymio veidą guviomis juodomis akimis. Buvo pratęs šiame krašte bendrauti ir su gerokai žemesnio rango žmonėmis.

– Kilnūs gubernatoriau, atvykau tiesiai iš Guntūro srities, Kolūru kasyklos, apie kurią kilmingieji, pirkliai ir keliautojai iš viso pasaulio tik ir tesvajoja, – pradėjo kalbą Džamčandas.

– Įdomu, įdomu. Bet kodėl nusprendei kreiptis į mane, prekeivi? Ko iš manęs tikiesi?

– Apie jus, kilnūs gubernatoriau, – tik, susimildamas, neįsižeiskit, sakau tai su visa derama pagarba, – kalbama kaip apie didį deimantų gerbėją ir išmanytoją. Girdėjau jus vadinant Deimantiniu Pitu, dar kartą kartoju – su visa derama pagarba.

– Paprastai nereikėtų pasikliauti kalbomis, tačiau šį kartą kalbantieji neklydo – apie deimantus žinau išties nemažai, – atsakė Pitas, jausdamas augantį pasitenkinimą.

– Todėl ir drįsau sutrukdyti, – pasakė Džamčandas ir, tarsi apimtas dvejonės, nutilo.

Tomas Pitas palinko prie prekeivio ir kiek tyliau paklausė:

– Sakyk, nevyniok į vatą, nori man pasiūlyti kai ką iš Kolūru?
– Taip, pone. Jis didžiulis, jis nuostabus, tikras *indrayudha**, – tarė Džamčandas nebegalėdamas ramiai išsėdėti.

– Nagi, turi jį čia? – nekantravo ir Madraso gubernatorius.

Nieko nelaukdamas Džamčandas iš kišenės išsitraukė apskretusią į gniužulą susuktą nosinę ir padėjo ant stalo. Tomas Pitas loštelėjo atgal – nuo purvinos ir nežinia kuo dvokiančios nosinės vaizdo jam galugerklėje stoji tumulas.

– Viešpatie švenčiausias, kokia smarvė! Gal išprotėjai? – tvardydamas pasišlykštėjimą sušuko Tomas Pitas.

– Atsiprašau, gerasis gubernatoriau, atsiprašau. Tuoj pamatysite ir apsigalvosite.

Pamatęs priešais jį sėdinčio gubernatoriaus pasidygėjimą, Džamčandas čiupo nosinę, iš jos išvyniojo brangųjį akmenį ir atsargiai padėjo ant stalo. Dabar Tomas Pitas iš nuostabos linktelėjo į priekį ir įbedė akis į milžinišką nešlifuoatą deimantą. Šis buvo toks didelis ir nepaprastas, kad būtų galėjęs paliudyti žemės ir žmonijos istoriją nuo pat priešaušrio: nuo tada, kai žmogus pirmą kartą nesugebėjo atsispirti deimantų spindesiui, ėmė juos garbinti ir jų trokšti. *Adamas*, nenugalimasis, deimantas. Tomas Pitas jautė neįveikiamą silpnybę nešlifuotiems, nekaltiems, kaip pats sakydavo, grynuoliams. Gero meistro rankose iš jų galėjo gimi nuostabiausio grožio deimantai, nešantys sėkmę, garbę ir pritraukiantys turtus. Ne kartą girdėjo sakant, kad deimantą gali įsigyti tik tyros sielos, dvasingas ir išmintingas žmogus. Toks Pitas ir jautėsi esąs – geras ir išmintingas žmogus.

* *Indrayudha* – karo dievo Indros ginklas (sansk.). Hinduistai tikėjo, kad deimantai turi karo dievo galių ir juos vadindavo tuo pat žodžiu.

– Argi jis ne nuostabus? – žvelgdamas tai į deimantą, tai į savo purvinas rankas paklausė Džamčandas.

– Turiu jį apžiūrėti, – susitvardęs tarė Tomas Pitas.

– O taip, taip, žinoma. Būtinai apžiūrėkite, skirkite tiek laiko, kiek tik reikės, – neprieštaravo prekeivis.

Tomas Pitas varpeliu pakvietė tarną ir liepė jam šį tą atnešti. Tada atsargiai paėmė brangakmenį ir ėmė jį sukinėti priešais šviesą. Girišas netrukus grįžo nešinas maža medine dėžute. Tomas Pitas pastatė ją ant stalo, atidarė ir išdėliojo įrankius ir prietaisus, kurių Džamčandas iki šiol dar nebuvo regėjęs, todėl prekeiviui jie pasirodė labai keisti. Kuo ilgiau Tomas Pitas rankose laikė deimantą, tuo labiau jo geidė, tuo ryškiau įsivaizdavo, koks nuostabus jis galėtų tapti juvelyro rankose, išsiskleisti kaip gražiausias šio pasaulio žiedas.

– Ką gi, ką gi, regis, neklydai dėl brangiojo akmens. Dabar leisk tau užduoti kelis klausimus.

Pitas stengėsi išlaikyti blaivų protą ir neužkibti ant apgaulės kabliuko.

– Taip, gubernatoriau, klauskite visko. Jei žinosiu, atsakyčiau, – suskubo patvirtinti prekeivis.

– Papasakok, kur jį gavai, Džamčandai? Juk ne pats radai, tiesa?

– O ne ne, pone gubernatoriau. Keliauju po Guntūro sritį ir perku tai, ką man pasiūlo vietiniai geromis kainomis. Tada ieškau tinkamų pirkėjų ir parduodu.

– Tad pirkai jį iš Kolūru kasyklos valdytojo? – paklausė Pitas.

– Ne visai taip, garbingasis gubernatoriau. – Prekeivis pasiūstė kietame krėsle.

– Tada iš ko? – neatlyžo gubernatorius.

- Pirkau jį iš vieno prižiūrėtojo, – prisipažino Džamčandas.
- Vadinas, deimantas vogtas?

Tomas Pitas vos tvardė nusivylimą, mat vogto deimanto ir kartu su juo anksčiau ar vėliau atkeliausančių bėdų jis nenorėjo.

– Ne visai taip, garbingasis gubernatoriau. Apie jį niekas nežino, tik prižiūrėtojas, galėtumėt jį išvežti į Angliją niekam nežinant. Niekas deimanto nepasiges, niekas apie jį nesužinos. O namie galėsit pasirūpinti geriausiu juvelyrų ir padovanoti deimantą savo garbingai poniai, – tyliai išbėrė pirklys, tarsi baltos Šventojo Jurgio tvirtovės sienos būtų galėjusios išgirsti jūdvių paslaptį.

Pirklio greitakalbė Tomui Pitui galutinai sujaukė mintis. Viena vertus, reikalas buvo įtartinas ir ne visai sąžiningas. Kita vertus, jei prekeivis nemeluoja ir apie deimantą niekas nežino, toks sandėris gali pasitaikyti tik kartą gyvenime. Praleisti progą ar rizikuoti? Kentėti pasekmes ar graužtis dėl neišnaudotos galimybės ir savo paties neryžtingumo? Tomas Pitas pakilo nuo stalo ir priėjo prie lango. Žvelgė į žemę, kurioje prasidėjo deimantų istorija, – į tą vienintelę, kurioje juos randa ir vadina galingojo stabmeldžių dievo Indros ginklo vardu. Po galais! Tomas Pitas trenkė kumščiu sau per delną ir atsisuko į prekeivį.

- Sakyk savo kainą, Džamčandai.
- Pone, deimantas milžiniškas. Žiūrėkit, koks nuostabus, švyti net ir nešlifluotas, – pradėjo Džamčandas.
- Džamčandai, nedelsk, sakyk, – paragino Tomas Pitas.
- Šimtas dvidešimt tūkstančių pagodų*, pone gubernatoriau, – kiek per tyliai pasakė jis.
- Maniau, kad tu kilnus ir sąžiningas prekeivis, – apsimedamas nusivylęs atsakė Tomas Pitas.

* Pagoda – auksinė moneta, naudota įvairių Indijos dinastijų, taip pat britų ir olandų.

– Toks ir esu, pone, – puolė ginti savo garbės Džamčandas.
– Bet matau, kad nori mane apgauti, – neatlyžo Pitas.
– O ne, negalėčiau taip pasielgti, garbusis.
– Siūlau tau dvidešimt tūkstančių pagodų ir abu išsiskirsime patenkinti.

Džamčandas buvo patyręs derybininkas, todėl žinojo, kad Tomas Pitas yra pasirengęs sumokėti gerokai daugiau. Ugnelės gubernatoriaus akyse prekeiviui neleido abejoti, kad sandėris anksčiau ar vėliau įvyks. Po įtemptų derybų – už uždarų medinių durų kurį laiką buvo girdėti kalbos, ironiškas juokas, ginčas, trenksmas delnu per stalą, – Tomas Pitas indų pirkliui sumokėjo keturiasdešimt aštuonis tūkstančius pagodų* už keturių šimtų dešimties karatų deimantą. Jiedu sukirto rankomis, Tomas Pitas atskaičiavo pinigus ir įteikė pirkliui.

* 48 000 pagodų tuo metu prilygo 20 000 svaro sterlingų, dabar tai siektų apie 2,8 milijono svaro sterlingų.

2.

Ilgais ir tamsiais Šventojo Jurgio tvirtovės koridoriais pirklys Džamčandas ėjo lydintas tylaus tarno. Mintyse jau trynė rankomis, nes taip lengvai ir netgi labai sėkmingai atsikratė prakeikto akmens. Džamčandas Tomui Pitui nepapasakojo, kad prieš porą metų Kolūru kasykloje akmenį rado paprastas vergas: utėlėtas, išsekęs, kraujuojančiomis rankomis ir žaizdotomis kojomis. Vergas paslėpė deimantą vienoje iš didesnių žaizdų ir parsinešė į savo lūšną.

Buvo sakoma, kad į deimantą įsigėrė vergo kraujas, skausmas ir nepamatuojama kančia, akmuo turėjo atnešti nelaimių ir prakeiksmą tiems, kas jį įgis. Kad ir kokių baisybių buvo pasakojama, gandas apie deimantą radusį ir jį paslėpusį vergą pasklido tarp vargšų, vėliau – tarp jūreivių ir pirklių, kol vieną dieną į purviną lūšną įsibrovė anglas laivo kapitonas su keliais palydovais, nužudė vergą ir pasiėmė deimantą. Prakeiksmas ėmė veikti iš karto. Laivo kapitonas per metus pragėrė tiek turėtą turtą, tiek sveikatą, o galiausiai išsoko per jam dar likusio laivo bortą į banguojantį vandenyną ir amžiams pradingo jo tamsybėse. Kapitono sėbrai, nors ir girdėję legendą ir būdami prietaringi, vis tiek negalėjo atsispirti deimanto pagundoms. Vienas jūreivis jį parsinešė į savo kajutę. Po trijų dienų bendrai jį rado pasikorusį. Deimantas atiteko kokui, tačiau netrukus laivo maistas buvo užnuodytas ir

visa įgula vos negavo galo. Gyvi likę jūreiviai ne juokais persigando, pardavė Džamčandai deimantą už grašius ir liepė jį nešti kuo toliau nuo laivo, geriausia – tiesiog išmesti į Krišnos upę: ji panaikina nuodėmes, gal deimantui grįžus į savo vietą dingtų ir prakeiksmas?

Indas pirklys pasijuokė iš prakeiksmo išsigandusių lengvatiškių anglų. Tačiau kai netikėtai mirė jo sesuo ir naujagimė dukterėčia, Džamčandas ne juokais išsigando ir nutarė kuo greičiau ir neperspėjęs keliauti pas Tomą Pitą, garsėjantį valdžia, turtais ir po-traukiu brangiesiems akmenims. Pasisekė net geriau, negu tikėjosi.

Išėjęs iš Šventojo Jurgio tvirtovės, Džamčandas paskutinį kartą atsigrėžė, sukalbėjo nuo nelaimių saugančią maldelę ir dingo purviname Madraso gatvelių labirinte. Tuo metu savo darbo kambaryje Tomas Pitas pagaliau liko vienas. Baltų garbanų perukas suglebęs gulėjo ant stalo šalia purvino skuduro. „Tai bent sėkmė, – galvojo jis, rankose priešais lango šviesą laikydamas didžiulį nešlifuoatą akmenį. – Vos keturiasdešimt aštuoni tūkstančiai auksinių pagodų ir šis grynuolis atsidūrė mano rankose.“ Tiesa, reikėjo sugalvoti, kur paslėpti akmenį ir kaip jį išvežti į Angliją. Laikyti tokio dydžio deimantą šioje laukinėje žemėje būtų kvaila ir pavojinga. Tarnais jis nepasitikėjo, kaip ir savo pavaldiniais iš Europos – Madrase kiekvienas žiūrėjo tik savo reikalų, o progai pasitaikius būtų išdavęs net ir geriausią draugą ar pardavęs savo motiną. Reikėjo saugotis ir Didžiųjų Mogolų imperatoriaus Aurangzebo, kurio kariuomenė troško pralieti kraują, o šnipų knibždėte knibždėjo visuose miesto užkampiuose. Jų ausys atidžiai klausėsi kiekvieno iš užsieniečio lūpų sklindančio šnabždesio, kiekvieno slapto žodžio ir atsidūsėjimo, o jų riesti peiliai laukte laukė progos suvilgyti aštirus blizgančius asmenis šviežiu nekenčiamų priešų krauju. Ką ir besakysi – laikai nebuvo nei

ramūs, nei malonūs, todėl šitokį vertingą deimantą reikėjo laikyti didžiausioje paslapyje.

Dar kiek pasigrožėjęs deimantu ir nė neįtardamas apie sklندانčius baisius gandus, Tomas Pitas suvyniojo jį į šilkinę siuvinėtą nosinaitę su savo inicialais ir padėjo į slaptą rakinamą stalčių, meistriškai įtaisytą rašomojo stalo šone. Atsisėdęs į krėslą lengviau atsikvėpė ir ėmė mąstyti, ką darys su nuostabiuoju pirkiniumi. Galimybės buvo dvi, tačiau įgyvendinamos tik Anglijoje, todėl pirmiausia reikėjo sugalvoti planą, kaip išvežti brangakmenį. O jau tada arba galės jį parduoti kokiam nors turtingam puskvailiui už keliskart didesnę kainą, arba nusamdys geriausią ir diskretiškiausią meistrą, kad nušlifuotų deimantą ir jį įstatytų į mažesniais deimantais, safyrais, rubiniais ir smaragdais tviskantį vėrinį ar net pačią karališkąją karūną. Dar galėtų jį pasilikti sau kaip gražiausią trofėjų ir prisiminimą apie čia praleistus metus.

Dar kiek pasėdėjęs pasikvietė jauną anglą padėjėją ir ėmė diktuoti laišką:

Brangus Robertai, kreipiuosi į tave, vyriausiąjį sūnų, likusį Anglijoje kaip šeimos galvą. Atėjo metas kuriam laikui perleisti šią naštą jaunesniam broliui. Turi atvykti į Madrasą pas mane. Tik tavimi galiu pasitikėti ir tau pavesti svarbią užduotį. Išvyk pirmuoju prekinio laivu, priklausančiu Kompanijai.

Diktuodamas Tomas Pitas stabtelėjo, padvejojęs dar liepė prirašyti kelis mielus žodelius ir net nustebo savo paties šiltais jausmais seniai matytam sūnui. Žmonos ir dukterų taip pat jautėsi pasiilgęs. Tuomet nusprendė, kad vėrinį su naujuoju deimantu padovanos brangiajai Džeinei.